

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3073-13

meddelad i Stockholm den 12 december 2013

KLAGANDE

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

MOTPART

AA

Ombud: BB

Assistansbolaget
Box 1303
701 13 Örebro

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 28 februari 2013 i mål nr 7805-12, se bilaga (här borttagen)

SAKEN

Assistansersättning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen upphäver

Dok.Id 141058

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

kammarrättens dom och fastställer förvaltningsrättens dom. Försäkringskassan anför bl.a. följande. Av 106 kap. 24 och 25 §§ socialförsäkringsbalken följer att assistansersättning inte ska utgå för tid då den funktionshindrade bl.a. vistas i skola eller annan daglig verksamhet om det inte finns särskilda skäl. Eftersom skolan har huvudansvaret för att anordna skolskjutsen ska den tid som eleven reser till och från skolan anses ingå i den tid som eleven vistas i skolans verksamhet. Rätten till personlig assistans för tid i skola m.m. ska ses som ett komplement till annan lagstiftning och ska därmed inte träda in om annan huvudman har ansvaret. AA har ett konstaterat hjälpbehov under resorna till och från skolan. Trots bl.a. kommunikationssvårigheter och fallrisk vistas och deltar hon i skolans pedagogiska verksamhet utan stöd av personlig assistans. Hjälpbehovet tillgodoses då av skolans resursperson. Hennes hjälpbehov under resorna till och från skolan ska också tillgodoses av kommunen. Det föreligger inga särskilda skäl för att utge assistansersättning för tid i skolan och därmed inte heller för resorna till och från skolan.

AA bestrider bifall till överklagandet. Hon anför bl.a. följande. Med hänsyn till att hon är beviljad assistansersättning ska hennes hjälpbehov till fullo tillgodoses genom sådan ersättning. Hon har beviljats ledsagare med anledning av att skolan inte kan tillgodose hennes behov av hjälp under resorna på annat sätt. Det har även varit samma person som arbetat med henne på morgonen som varit hennes ledsagare under skolskjutsen. Hon har inte ansökt om assistansersättning under skoltid varför en prövning om att bevilja henne detta på grund av särskilda skäl aldrig har gjorts. Det kan inte uteslutas att hon hade kunnat bli beviljad assistansersättning under skoltid.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

AA är beviljad assistansersättning med stöd av 51 kap. socialförsäkringsbalken. Enligt 106 kap. 24 § 4 lämnas inte assistansersättning för tid då den funktionshindrade vistas i eller deltar i bl.a. barnomsorg och skola. Om det finns särskilda skäl kan, enligt 25 §, assistansersättning lämnas även under tid när den funktionshindrade deltar i sådan verksamhet.

Högsta förvaltningsdomstolen gör följande bedömning.

Enligt skollagen (2010:800) är det kommunen som ansvarar för att anordna skolskjuts till och från skolan. Det åligger således kommunen att även ansvara för åtgärder som inte kan betraktas som utbildningsinsatser om dessa behövs för att eleven ska kunna delta i undervisningen. Som kammarrätten har funnit finns det emellertid inget stöd i skollagen för att kommunens skyldighet att anordna skolskjuts även ska inbegripa insatser av den personliga karaktär som det är fråga om nu. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening bör därmed tid under resor till och från skolan inte likställas med tid då eleven vistas i skolan.

AAs rätt till assistansersättning under resan till och från skolan är således inte beroende av någon bedömning av särskilda skäl, utan ska avgöras med utgångspunkt i det behov av personlig assistans hon kan ha (jfr HFD 2011 ref. 62 [I]).

Försäkringskassans överklagande ska därför avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Karin Almgren, Eskil Nord, Anita Saldén Enérus och Thomas Bull.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Maria Norrman.